

VESOLJE MED NAMI

9+

www.arsmedia.si

UVODNA BESEDA	3
O FILMU	3
SLOGAN	3
VSEBINA	4
Izjava režiserke	5
Izjava producenta	5
IZHODIŠČA ZA POGOVOR	6
Prva ljubezen	6
Tema odnosov med starši in otroci	6
Vprašanje medgeneracijskega sodelovanja	6
Slepota	7
Rasno vprašanje	7
Problematiko ekonomske migracije	7

Uvodna beseda

Film "Vesolje med nami" je prvotno mladinski film, vendar verjamem, da ga bodo z zanimanjem pogledali tudi starši in stari starši, saj s svojimi tematikami nagovarja dve publikli, ki sta kompatibilni (najstniki in njihovi starši). Mladostniki bodo svoje teme našli skozi medvrstniška rivalstva, prijateljstva in prve ljubezni ter dobili dodatno izobraževalno komponento skozi temo vesolja. Paralelne zgodbe o zrelih ljubeznih, karieri in medsebojnih odnosov, ki posameznika v sodobnem svetu brez meja soočajo z omejitvami znotraj lastnih pričakovanj in pričakovanj okolice, pa nagovarja zrelejšje gledalce. Dinamični filmski liki in univerzalnost zgodbe tako ponujajo možnost, da se gledalec ne glede na starost, s karakterji poistoveti na vsebinski in čustveni ravni.

O filmu

Žanr: celovečerni mladinski film

Dolžina: 100 min

Leto: 2021

Scenarij: Rahela Jagrič Pirc & Darja Medić

Režija: Rahela Jagrič Pirc

Igrajo: Kolja Chilima Budišin, Ivo Barišič, Manca Dorrer, Irena Mihelič, Alenka Kraigher, Aljaž Jovanovič, Aliash Tepina, Matic Jamar, Neja Čušin, Jakob Cilenšek, Liam Cimperman

Povezava: www.film-center.si

Slike, video: <ftp://ftp.arsmedia.me> (uporabniško ime: Filmi, geslo: Arsmedia). Dostop do FTP-ja je mogoč s podobnimi programi kot je FileZilla, CyberDuck...

SLOGAN

Zapuščen observatorij združi slepega astronoma Hermana in najstnika Tobija.

VSEBINA

Vesolje med nami je mladinska drama o odraščanju, postavljena v mestece Kostanjevica na Krki. Zgodba govori o 14-letnemu Kanadčanu Tobiju, ki z mamo Kristino za poletne počitnice pripotuje na obisk v Slovenijo, k babici Gizeli. Kristine že več let ni bilo v domače kraje, sedaj pa je prišla nenadoma in z veliko novico o razstavi, ki naj bi jo pripravila v lokalni galeriji. Tobi ni navdušen nad idejo, da bo počitnice preživel v tuji deželi, brez prijateljev in očeta. Slaba volja se stopnjuje, ko se prvič sreča z rasnimi predsodki lokalnih otrok. Edino svetlo točko mu predstavlja Tjaša, ki ga s svojo pustolovsko naravo zelo privlači. Njuno druženje ga pripelje do nenavadnega srečanja z oslepelim astronomom Hermanom, ki je prav tako kot Tobi "vaški izobčenec". Herman odpre Tobiju vrata pozabljenega observatorija, kjer mu s pomočjo svojega bogatega znanja o astronomiji podeli življenjske nauke, ki izvirajo v vesolju in se nanašajo na življenje na Zemlji. Zvezdni observatorij pa postane Tobiju tudi zatočišče, kamor beži ob novem spoznanju, da imata starša v zakonu težave in da je bila predhodno planirana Kristinina razstava pravzaprav izgovor za pobeg iz Kanade. V spletu intenzivnih čustev in dinamičnih dogodkov se morata tako Tobi, kot Kristina soočiti s perečimi odnosi, potlačenimi strahovi ter lokalno družbo, ki nanju gleda, kot da sta z drugega planeta.

Izjava režiserke

»Vesolje med nami je mladinski film, ki nas popelje v misteriozni svet odkrivanja vesolja, kjer glavni protagonist spozna, da lahko določene zakonitosti iz vesolja apliciramo tudi v naše vsakdanje življenje in medsebojne odnose. To spoznanje mu pomaga osvojiti dekle, združiti starše in premagati bando vaških mulcev. Vesolje dojemam kot univerzalno temo, ki ljudi žene k raziskovanju že od samih začetkov človeštva in zato upam, da bo v filmu vsak posameznik odkril delček sebe.«

Izjava producenta

»Zgodba o odraščanju, ki prikazuje odnose med najstniki, seže v globino družinskih, človeških odnosov. Zame je realizacija mladinskega filma, ki je zelo pomemben za družbo in otroke, izziv in obveznost, saj kultura mora vplivati na družbo in ji istočasno tudi koristiti.«

Izhodišča za pogovor

Prva ljubezen - je tematika, ki zaznamuje 14 letnega Tobija - kot prišleka in tujca, ki v domačinki Tjaši - najde oporo in tolažbo. Njun odnos iz začetne simpatije postopoma preraste v ljubezen. Njun odnos deluje kot blažilni moment v zgodbi, saj se Tobi srečuje z vprašanji sprejemanja v družbi in okolju, ki mu ni domače. Element ljubosumja in čustvene hendikepiranosti prispeva Tobijev sosed Jakob, ki je v Tjašo prav tako zaljubljen, a kljub svoji vseprisotnosti in tako »prednosti na terenu«, ne zna z njo navezati pravega stika. Ljubosumje z njegove strani tako Tjašo in Tobija samo še tesneje poveže. Obujanje spominov prve ljubezni pa najdemo tudi pri Tobijevi mami Kristini ter Jakobovem očetu Andreju, ki se po mnogih letih spet srečata na "domačem terenu. Prižiganje že ugasnjenega ognja v njuni pretekli zvezi je kot iskanje potrditve oz. iskanje odgovora na vprašanje pravilnosti sprejemanja velikih življenjskih odločitev v preteklosti. Oba ugotovita, da je zgodovina z razlogom zgodovina, da se ljudje razvijajo in odutijo - a ne zaradi zunanjih okoliščin, ampak zaradi osebnih. Ko spoznata in sprejemeta to, svobodno zadihata in se še toliko bolj navežeta na svoja partnerja, ki sta ju nadomestila. Element ljubosumja najdemo tudi pri Andrejevi ženi Jani, ki pripomore k prizemljitvi nekdanjih zaljubljenecv.

Tema odnosov med starši in otroci - se pojavlja na več ravneh. Tako pri Kristini in Tobiju, kjer Kristina, ko ima ob sebi nekoga, kateremu lahko prepusti Tobija (Gizela), sebično pozablja na Tobija in se posveča svojemu delu, kot tudi pri odnosu Tobijevega očeta, ki sicer ni fizično prisoten, vendar se trudi biti dober oče pa čeprav za to spretno uporablja moderne načine komunikacije. Tudi odnos Kristine in Gizele je čustveno zaznamovan z zamerami, saj temelji na pomanjkanju prave, iskrene komunikacije. Čustveno sta odtujeni vse do trenutka, ko Gizela s svojo vztrajnostjo in modrostjo spomni Kristino na njeno vlogo matere, ki pozna svojega otroka do obisti, in ji tako postavi prepotrebno ogledalo, kar Kristini omogoči spregovoriti o svojih zavrlih čustvih, ki jih v tujini ni mogla izraziti na glas. Gizela pa tako končno dojame, da bo mirneje živela, če se bo odrekla misli "kaj bodo pa drugi rekli..."

Tudi odnos Jane do Jakoba je zanimiv, saj prikaže zaščitniško in nadzorovano starševstvo, ki v javnosti svojega otroka prikazuje v najboljši luči, vendar mu s tem pravzaprav dela medvedjo uslugo. Pri Tjaši lahko na hitro spoznamo permisivno starševstvo, kjer sta oče in mama večinoma odsotna ter usmerjena v kariero, zato je Tjaša prepuščena sami sebi in odvisna od fantovske družbe, s katero se druží.

Vprašanje medgeneracijskega sodelovanja - najdemo najbolj intenzivno v odnosu med Hermanom in Tobijem. Herman je, kot upokojeni slepi znanstvenik zavrt in črnogled vse do trenutka, ko sprejme Tobija za zaveznika in mu začne Tobi opisovati, kaj vse vidi skozi okular teleskopa. Tako Tobi nudi Hermanu fizično pomoč (tako rekoč druge oči) in družbo, skozi katero odtujenega znanstvanika rehabilitira, saj Herman zopet začuti potrebo po zblíževanju z okolico in družbo. Tobi pa na drugi strani od Hermana dobi globlji uvid v dojetje tega sveta skozi vesolje, saj mu Herman s sintezo teorije, prakse in življenjske modrosti pri gledanju skozi teleskop odpira življenjska vprašanja in širi obzorja. Herman izpostavi pojme iz vesolja, ki jih Tobi dojema na svojevrsten način. Na primer, Herman vpraša Tobija, če je že našel svojo galaksijo, če sveti kakšna svetla zvezdica v njegovem osončju, razloži mu, zakaj so črne luknje črne, ipd. Tobi te pojme dojema in razume na primeru svoje družine, kot na primer to, da je njegova družina kot črna luknja, ki pušča za sabo eno veliko temo, ki žal ne dopušča svetlobi, da bi zasvetila v njej... Tako kot Herman in Tobi, ki imata z druženjem veliko obojestransko korist, tako tudi Gizela veliko pridobi v odnosu do vnuka Tobija. Trudi se mu poiskati družbo, ga uči peči potico in z veseljem

kramlja z njim ob kozarcu ledenega čaja. Tako vnuk in babica nadomestita vsaj nekaj izgubljenega časa zadnjih let.

Slepota - je pojem, ki se neposredno tiče Hermana, vendar gre v filmu za več kot samo barvno oziroma fizično slepoto. Slepota je namreč povezana s strahovi, ki našim likom preprečujejo napredek in jim tako jemljejo mir ter svobodo. Soočanje s svojimi strahovi nas že pregovorno popelje na višjo raven – zato se mora vsak izmed naših likov soočiti s svojimi strahovi, da jih lahko premosti in postane boljši, kot je bil včeraj (Tobi premaguje strah nad vaškimi mulci, pred potencialno izgubo staršev, Herman se boji zavrnitve in se zato ne odloči za operacijo sive mreže, Kristina se zaradi strahu pred skoraj propadlim zakonom zateče k Andreju, Gizelini strahovi so povezani s predsodki vaščanov, Jana se boji izgube Andreja...).

Rasno vprašanje - ob trku dveh tako različnih kulturnih okolij, kot je velesila Kanada in majhna deželica Slovenija, je izstopanje iz okolja v majhni vasi sredi Slovenije pravi šok, katerega otroci sami ne znajo sprocesirati na pravi način, zato se zatečejo k stereotipom, ki jih najdejo v domačem okolju. Tako je Tobi pravzaprav prvič soočen z rasnimi opazkami sovrstnikov in izobčen iz okolja zaradi svojega videza in porekla. Vendar pa njegovo druženje, s prav tako na družbeni rob odrinjenim Hermanom, privede do spoznanja, da si lastno identiteto ustvariš na podlagi življenjskih izkušenj ter iskrenih medsebojnih odnosov. Rasno vprašanje postaja s trendi migracij (tako ekonomskih kot političnih) vse bolj prisotno tudi v našem okolju in ga naslavljamo tudi znotraj zgodbe.

Problematiko ekonomske migracije - opazujemo skozi Kristino, ki je kot mlada umetnica odšla v Kanado, kjer si je ustvarila družino, vendar s svojim prihodom domov ne najde povezave s svetom, ki jo je ustvaril. To se kaže v pretrganih vezeh s prijatelji, odtujenosti z materjo, in na splošno pri njenemu boju za obstanek v domačem okolju. Na simbolni ravni problematiko ekonomske migracije ter celo iskanje lastne identitete predstavljajo razstavni artefakti, ki so se med transportom izgubili nekje na poti v Slovenijo, vendar so na koncu zgodbe najdeni in uvrščeni tja, kamor spadajo - artefakti na ogled ljudem v galeriji, Kristina pa nazaj v Kanado, k svoji družini.

Izhodišča za pogovor - Vesolje med nami pripravila Rahela Jagrič Pirc (scenarij in režija: Rahela Jagrič Pirc), v sodelovanju s producentom Arsmidia.